

Een beknopte geschiedenis van Erfgoed Gelderland

JUBILEUM 60 JAAR ERFGOED GELDERLAND

Stichting Erfgoed Gelderland bestaat in 2017 60 jaar. De coöperatie Erfgoed Gelderland bestaat dan 5 jaar. Wat is er voor een organisatie die zich bezighoudt met erfgoed op zo'n moment toepasselijker dan terugblikken op de eigen geschiedenis.

“Erfgoed Gelderland is een koepelorganisatie voor het brede erfgoedveld in Gelderland. De medewerkers van de non-profitorganisatie ondersteunen musea, historische verenigingen, archieven en monumentenorganisaties. Dit doen zij door hun individuele advisering, het opzetten van samenwerkingsprojecten en het leveren van diensten, zoals een provinciebrede verhalen-, collectie-, of educatiewebsite. De organisatie ontvangt een exploitatiesubsidie van de provincie Gelderland en kan daardoor het erfgoedveld tegen zeer geringe kosten advies en ondersteuning bieden over erfgoedbeheer en erfgoedcollecties.”¹

Het bureau van de organisatie staat voor twee zaken: verbinden en borgen. Het verbinden van organisaties binnen het Gelderse erfgoedveld, door samenwerking te stimuleren en te faciliteren; en het borgen van kennis, door op te treden als kenniscentrum voor het erfgoedveld.²

Maar hoe is Erfgoed Gelderland zo ver gekomen? Waar is het begonnen?

De eerste stappen

Dat er in 60 jaar tijd veel kan veranderen, wordt duidelijk wanneer gekeken wordt naar de beginjaren van het huidige Erfgoed Gelderland. De organisatie die nu bestaat doet in weinig denken aan de organisatie die in 1957, dit jaar 60 jaar geleden, haar eerste stappen zette.

Die eerste stapjes werden gezet aan de hand van Evert Jan Jansen (later Kruijswijk Jansen). Een naam die velen waarschijnlijk bekend voor zal komen, vanwege zijn langdurige betrokkenheid, in vele verschillende functies en gedaantes, bij de organisatie. In 1957 was hij echter nog de secretaris van de Oudheidkundige Kring Rheden – Rozendaal. In die hoedanigheid constateerde hij dat enige vorm van samenwerking tussen de Gelderse oudheidkundige verenigingen en musea wenselijk was, maar tot op dat moment ontbrak.

Nog geen half jaar later, op 7 september 1957, kregen hij en enkele medestanders (o.a. G. Elzinga van de Gelderse Archeologische Stichting en Gemeentemuseum Arnhem en leden van vereniging Gelre), voor elkaar dat vertegenwoordigers van dertig van zulke verenigingen en musea (er werden er 35

¹ Liesbeth Tonckens, Klant – Kwaliteit – Resultaat. Kwaliteitsmanagement Erfgoed Gelderland (2016), 10.

² <http://erfgoedgelderland.nl/over-ons/>

aangeschreven) samenkwamen in het Gemeentemuseum Arnhem. De eerste 'Contactdag' was een feit. Provinciale samenwerking in het erfgoedveld, zij het 'voorzichtig en vrijblijvend', was geboren.

Tijdens deze bijeenkomst werd besloten dat het plan was een vrijblijvend samenwerkingsverband, zonder rechtsbevoegdheid, tussen autonome verenigingen, tot stand te brengen. De heer Jansen werd tijdens de eerste bijeenkomst benoemd tot secretaris van wat al snel 'het Contact' werd genoemd.

Het doel van het Contact was drieledig:

- Het organiseren van een jaarlijkse *contactdag*. Het op regelmatige basis samenkomen van de instellingen, ook omdat sommige instellingen binnen de grote provincie elkaar niet kennen. Om zo te komen tot uitwisseling van kennis en informatie, en wederzijdse waardering.
- Het maken en publiceren van een *Gids* voor alle bestaande Gelderse oudheidkamers en musea.
- Het dienst doen als *Contactorgaan*. Schrijven en verspreiden van een periodiek met voornamelijk mededelingen over op handen zijnde evenementen e.d.

Het Contact kreeg een eerste officieel orgaan met de oprichting van de Sectie Oudheidskamers en Musea in 1958. Een jaar later werd vanuit deze sectie een adviescommissie opgericht, die zich (tot 1991) onder meer bezighield met het adviseren van de provincie over de hoogte en verdeling van subsidies aan musea en oudheidskamers. De voorzitter van het bestuur was A.P. van Schilfgaarde, tevens voorzitter van de vereniging Gelre, en rijksarchivaris.

Rijksarchivaris Anthonie Paul van Schilfgaarde (afbeelding: Gelders Archief).

De heer Jansen werd benoemd tot 'contactsecretaris' en stortte zich in zijn vrije tijd op het realiseren van de gestelde doelen. Al in 1958 verscheen het eerste exemplaar van het periodiek *Gelders Oudheidkundig Contactbericht*; in 1963 verscheen de eerste Museumgids, *Gelderland Bewaarde*. De Contactdag was een jaarlijks terugkerende bijeenkomst. De oorspronkelijke drie doelstellingen waren hiermee al behaald. Maar er bleken meer wensen en vragen te bestaan in de wereld van oudheidkundige verenigingen en musea waarvoor het Contact werd benaderd. Zo werd in 1965 voor het eerst een cursus voor amateurhistorici georganiseerd. Dit bleek een groot succes en was lange tijd een populair onderdeel van het aanbod van het Contact.

In de eerste jaren van het bestaan van de organisatie was het 'Contactsecretariaat' gevestigd in Jansens woonhuis in Dieren. Hij organiseerde dus alles vanuit zijn eigen huis in zijn vrije tijd.

De stichting (1968-1979)

In 1968 vond een eerste grote verandering plaats: het Contact werd een stichting. Het bestuur werd gevormd door het reeds bestaande bestuur van de Sectie Oudheidskamers en Musea. De overgang naar een stichting leidde tot enkele wijzigingen in de organisatie, waaronder de benoeming van een eerste bezoldigd directeur per 1 augustus 1971 (mogelijk gemaakt door subsidie van de provincie). Kruijswijk Jansen (in 1971 voegde hij de achternaam van zijn vrouw – Kruijswijk – bij zijn eigen achternaam), die tot dan toe als docent de kost had verdiend, viel deze eer ten deel, zodat hij zich voortaan voltijds op zijn werk voor het Contact kon richten. Volgens de overlevering zei hij daarover: "Als onderwijzer ben ik naar bed gegaan, als directeur vanmorgen opgestaan, Het was een blij moment, dat wil ik weten..."

In deze periode werd ook de stichting Oudheidkundig Depot opgericht, die de exploitatie van een museumdepot, een bouwfragmentendepot, een textieldepot en van restauratieateliers op zich nam. In 1969 werd het bouwfragmentendepot ingericht, waar beheerder A.W.W. Daniëls de scepter zwaaide. De voorzitter van deze stichting werd jhr. M.V. Beelaerts van Blokland. Voor het Centraal Museumdepot werd een pand aan de Halterstraat in Zutphen in gebruik genomen. Er werden een beheerder en een assistent in dienst genomen. De beheerder van het depot (P.B.M. Bolwerk) betrok met zijn familie het woongedeelte van het pand.

Het bouwfragmentendepot

In het bouwfragmentendepot werd sloopmateriaal van oude gebouwen bewaard. O.a. restauratiearchitecten maakten er gebruik van. "De zonneblinden van Paleis het Loo, een 18de-eeuws beschilderd plafond uit een gesloopt herenhuis, glas-in-loodramen van de kapel van de kapel van het gesloopte Groot-Seminarie te Driebergen-Rijssenburg zijn via dit depot naar nieuwe bestemmingen bemiddeld." Vooral de Gelderse Monumentenwacht was een trouwe klant van het depot.

Dat er een pand werd aangekocht betekende overigens niet dat het 'kantoor' van het Contact daar ook heen verhuisde; het 'Contactbureau' bleef, zoals sinds de oprichting het geval was geweest, in het huis van Kruijswijk Jansen zelf gevestigd. In deze situatie kwam pas aan het einde van de jaren zeventig verandering, toen Kruijswijk Jansen eerst wegens ziekte zijn werk moeilijk kon volhouden en vervolgens met pensioen ging. Het Contactbureau werd tijdelijk bij bestuurslid mevrouw M.M. Doornink – Hoogenraad aan huis gevestigd.

Dat Kruijswijk Jansen met pensioen ging betekende niet dat hij zijn rug naar het Contact keerde – integendeel. Tot in de jaren tachtig was hij nog een graag geziene gast. Onze langst-dienende collega Arno Stam kwam in 1985 in vaste dienst, en heeft nog met hem te maken gehad, aangezien Kruijswijk Jansen bijvoorbeeld nog in het bestuur van het *Gelders Oudheidkundig Contactbericht* zat.

In de jaren 70 groeide de organisatie en het aantal ‘aangeslotenen’ gestaag, ook dankzij de toename van het aantal musea en historische verenigingen in de provincie. Daarnaast werden nieuwe medewerkers aangenomen (o.a. administratieve krachten) en werd er in 1974 een Werkgroep Gelders Geluidsarchief opgericht.

Een nieuwe fase (1979-2004)

Met het pensioen van de heer Kruijswijk Jansen brak een nieuwe fase voor het Contact aan. In 1979 werd een nieuwe directeur aangesteld in de persoon van Jacobus Trijsburg, die twee jaar eerder als assistent van de directeur in dienst was getreden. Tegelijkertijd werden de statuten van de stichting gewijzigd en kwam er een nieuwe naam: stichting Gelders Oudheidkundig Contact (GOC). De opzet van de organisatie werd flink gewijzigd. Vanwege de aard van de belangrijkste werkzaamheden van het GOC werden er vier daaraan corresponderende secties gevormd:

- Sectie Oudheidkamers en Musea
- Sectie voor Gedelegeerden voor de Cursus Amateurhistorici
- Sectie Redactie Oudheidkundig Contactbericht
- Sectie Oudheidkundig Depot. Deze laatste sectie was de opvolger van de nu geheel in het GOC opgenomen Stichting Oudheidkundig Depot.

Daarnaast was archivering van geluids- en fotomateriaal een belangrijke taak van het GOC, waarvoor de afdeling voor Fotografische Documentatie en het Gelders Geluidsarchief bestonden. In 1982 kreeg het GOC haar eerste eigen onderkomen, toen het verhuisde naar het museumdepot aan de Halterstraat, Zutphen, waar de bovenverdieping werd betrokken. Vier jaar later, in 1986 volgde de verhuizing naar het Agnietenconvent, een voormalig vrouwenklooster aan de Oude Wand. Hier vonden het Centraal Museumdepot, de textielafdeling, de mediatheek, het bestuurssecretariaat en het Contactbureau samen een onderkomen.

Het Agnietenconvent

Het Agnietenconvent in Zutphen is zo’n 27 jaar lang de thuisbasis van het GOC geweest. Herinneringen uit de beginperiode verhalen van onder andere het geratel van de typemachine van Jacobus Trijsburg, die door de houten vloeren heen dreunde wanneer hij met kracht probeerde het carbonpapier met twee doorslagen te bedrukken. In deze begindagen van het GOC werd er veel ‘deftig gepraat’, de mannen spraken elkaar met ‘u’ en ‘meneer’ aan. Vrij naar Voskuil werd het kantoor in die tijd aangeduid met ‘Het Contactbureau’.

Ook een bestuursvergadering uit die tijd leidde tot veel ophef en hilariteit. Tijdens de bijeenkomst had een van de bestuursleden, dit tot onvrede van Jacobus Trijsburg, een hond meegenomen. Op een gegeven moment ontstond er tumult, toen bleek dat de hond zijn behoefte onder de tafel had gedaan.

De verhuizing naar een nieuw gebouw geschiedde in een periode dat het personeelsbestand voor het eerst verder uitgebreid kon worden met mensen met vakinhoudelijke kennis. Arno Stam werd in 1985 aangenomen als medewerker Documentatie en werd zo de eerste inhoudelijke medewerker naast de directeur. In 1987 waren er 12 mensen in dienst (2 voltijd, 10 deeltijd). In de jaren die volgden werden er ook een medewerker Beheer en Behoud (Antoinette van Dorssen) en een medewerker Geschiedbeoefening en Educatie (Brord van Straalen) aangesteld.

De verhuizing naar een nieuw gebouw en de uitbreiding van het personeelsbestand kunnen niet los gezien worden van de steun die het GOC van de provincie ontving. In 1986 / 1987 werd de relatie tussen provincie en GOC verder vastgelegd doordat laatstgenoemde een provinciale steunfunctie (eerst voor musea, later ook voor oudheidkundige verenigingen) voor het Gelderse erfgoedveld kreeg.

Nieuwe ontwikkelingen

In de jaren negentig zetten bovengenoemde ontwikkelingen zich door: er kwam meer personeel en expertise en het aantal 'aangeslotenen' (historische verenigingen, musea enz.) dat van het advies van het GOC gebruik wilde maken bleef toenemen. Een belangrijk nieuw aandachtspunt was de opkomst van nieuwe mogelijkheden (of, afhankelijk van je perspectief, nieuwe problemen) die automatisering, digitale technologie en internet boden om bijvoorbeeld collecties van musea, archieven en oudheidskamers op uniforme wijze in kaart te brengen en voor een breed publiek beschikbaar te maken. In deze ontwikkelingen nam het GOC in Gelderland een voortrekkersrol, door bijvoorbeeld musea, archieven en historische verenigingen te assisteren en adviseren bij de aanschaf van collectieregistratie-software en computers en te helpen bij het leren omgaan met deze nieuwe technologieën.

Deze nieuwe mogelijkheden werden ook aangegrepen om nieuwe vormen van samenwerking en kennisdeling tot stand te brengen. In 1999-2001 werd begonnen met het voorbereiden van een samenwerkingsproject tussen Gelderse musea (IGEM, Internet Gelderse Musea), dat in 2001 van start ging met 5 musea die hun collecties online lieten zien. In 2009 ging het project verder als [CollectieGelderland](#). Arno Stam richtte voor IGEM een gebruikersnetwerk op dat viermaal per jaar samen kwam. Voor het al maar groeiende CollectieGelderland komen de deelnemers nog steeds vierjaarlijks samen.

Gebruikersonderzoek IGEM (afbeelding: Archief Gelders Oudheidkundig Contact / Gelders Erfgoed).

De steun voor dergelijke grote projecten kwam niet langer alleen van de provincie, ook de landelijke overheid en Europa stelden geld beschikbaar voor specifieke projecten. In de jaren negentig was er van overheidswege veel geld beschikbaar voor cultuur (o.a. het Deltaplan Cultuurbehoud). De provinciale erfgoedinstanties kwamen samen in het Landelijk Contact Museumconsulenten (LCM). Via het LCM wilde de rijksoverheid het project Museum Inventarisatie Project (MusIP) landelijk gaan uitvoeren. Zo werd in Gelderland door het GOC vanaf 2002 aan MusIP gewerkt, dat als doel had (deel)collecties van musea in kaart te brengen. Een ander voorbeeld van buiten-provinciale steun is het RijnWaalWeb: een Euregioproject waaruit geschiedenis gelderland.nl voortvloeide (nu MijnGelderland). Doel was het ontwikkelen van een platform voor Gelderse cultuurhistorie, waarbij samenwerking werd gezocht met onder andere de provincie, het Gelders Archief en de Bibliotheek Arnhem.

Al sinds de beginjaren van het GOC was het uitgeven van een contactblad en een museumgids onderdeel van het takenpakket van de organisatie. Dit bleef onveranderd in de jaren negentig, maar beide uitgaven werden wel in een nieuw, moderner jasje gestoken. Het *Gelders Oudheidkundig Contactbericht* werd in 1992 *Gelders Erfgoed*, en de museumgids werd in 1997 – o.a. door de een jaar eerder in dienst getreden Liesbeth Tonckens – omgetoverd tot de *Museum Kijkwijzer*.³ Typerend voor de organisatie is dat bepaalde kerntaken al zestig jaar lang worden uitgevoerd, maar dat de wijze waarop dat gebeurt steeds anders is. Zo is de functie van de *Museumgids* en de *Museum Kijkwijzer* – het informeren van potentieel publiek over musea, collecties en bezienswaardigheden in Gelderland – overgenomen door een modern, online erfgoedplatform ([MijnGelderland](#)).

Op gebied van omgang met audiovisuele materialen werd aan het begin van de nieuwe eeuw nog een grote stap gezet. Het Audiovisueel Archief Gelderland (AVAG) werd in de periode 2002-2004 ontwikkeld om audiovisuele bronnen die van belang (kunnen) zijn voor de Gelderse geschiedenis te verzamelen en te bewaren. Tegenwoordig is het AVAG ondergebracht bij het Gelders Archief. In 2003 kwam verder nog de website van het *Gelders Oudheidkundig Contact* online.

Achteraf is moeilijk te zeggen hoeveel weerstand er binnen en buiten de organisatie bestond tegen veranderingen in het erfgoedveld. Het aanpassen aan moderne eisen en meegaan in nieuwe ontwikkelingen is – zoals bovengenoemde voorbeelden laten zien – in ieder geval karakteristiek voor de organisatie.

Digitale revolutie

Op het kantoor werd de digitale revolutie echter niet zonder slag of stoot gewonnen. Toen de eerste twee computers kwamen wilde iedereen daar thuis mee oefenen, dus werd er een schema opgesteld om te bepalen wie, wanneer een computer mee naar huis mocht nemen. Toen een keer de beurt aan Jacobus Trijsburg viel, zagen zijn collega's het netsnoer nog op kantoor liggen en wisten, in huize Trijsburg zal vanavond niet veel geoefend worden op de computer.

³ Voor de Museum Kijkwijzer werd samengewerkt met de provincie Overijssel en later ook met Noord-Rijn Westfalen.

Gelders Erfgoed en Erfgoed Gelderland (2004-2016)

Vijfentwintig jaar na de laatste naamswijziging volgde er weer een in 2004: het GOC werd de stichting Gelders Erfgoed. Dit was het beginpunt van een reeks ingrijpende veranderingen. In 2005 werd op advies van een onafhankelijk onderzoeksbureau besloten tot een interne reorganisatie. Tot die tijd bestonden er een apart consultantsoverleg (met alle 'consultanten', nu: adviseurs); een apart projectoverleg (voor alle medewerkers); en had directeur Trijsburg een aparte adviescommissie (een groep 'wijze mensen') tot zijn beschikking, tot wie hij zich kon richten met lastige vraagstukken. Hier kwam verandering in door de overleggen samen te voegen, terwijl de adviescommissie van het toneel verdween. In de nieuwe overlegstructuur werd plaats gemaakt voor een tussenpersoon die verantwoordelijk werd voor de interne bedrijfsvoering en als verbindstuk tussen directeur en adviseurs moest dienen. In 2006 werd Marc Wingens met dit doel als hoofd van de Operationele Kern ('dr. Marc van de OK') aangesteld.

Een aantal jaar later vond een volgende reeks veranderingen plaats. In 2009 werd samen met het Gelders Archief het initiatief tot oprichting van de coöperatie Erfgoed Gelderland genomen. Het GOC en daarna Gelders Erfgoed hadden op het hoogtepunt 202 'aangesloten' gehad; historische verenigingen, musea, erfgoedinstellingen, monumentenverenigingen, archieven, enz. die lidmaatschapsgeld betaalden. Lang niet alle aangesloten maakten echter gebruik van de diensten van Gelders Erfgoed of wisten waar ze recht op hadden; voor veel van de aangesloten was lidmaatschap een vorm van donateurschap. Om helderheid en duidelijkheid naar de aangesloten te verschaffen, en iedereen recht te kunnen doen, werd besloten dat elke organisatie die lid wilde worden van de coöperatie, zich daar opnieuw voor in moest schrijven. Het oprichten van de coöperatie Erfgoed Gelderland functioneerde dan ook als een zeef: alleen de leden die echt van de diensten van EG gebruik wensten te maken en mee wilden denken over de toekomst ('actief lidmaatschap') werden daadwerkelijk lid van de coöperatie. Liesbeth Tonckens werd in 2011 de projectleider van de coöperatie, daarbij aangestuurd door de directeurs van Gelders Erfgoed en het Gelders Archief. Na een fase waarin proef werd gedraaid, konden leden zich vanaf de zomer van 2012 aansluiten bij de coöperatie. Dit ging voortvarend: het eerste half jaar meldde de eerste 75 leden zich reeds aan. Dat aantal zou in de vijf jaar die volgden ruim verdubbelen.

In de tussentijd was de organisatie toe aan pas haar derde directeur in haar bestaan. Marc Wingens verving in 2010 Jacobus Trijsburg, die met pensioen ging, als directeur van Gelders Erfgoed. Samen met de oprichting van de coöperatie en de landelijke bezuinigingen op cultuur van 2012, zorgde deze ontwikkeling voor veranderingen binnen de organisatie.⁴ De oprichting van de coöperatie leidde tot een meer klantgerichte aanpak, waarbij de wens van de klant centraal kwam te staan. Vooral op het gebied van communicatie was veel terrein te winnen, wat zeker de afgelopen twee jaar – mede dankzij de aanstelling van Marianna Tofani voor bedrijfscommunicatie – is gebeurd. De bezuinigingen op cultuursubsidies betekenden dat er van cultuurondersteunende organisatie zoals Gelders Erfgoed meer 'ondernemerschap' werd verwacht, zoals het zelf aanboren van fondsen en actief zoeken naar opdrachten. Vooral in de afgelopen 5 jaar heeft de organisatie zich op bovengenoemde vlakken verder ontwikkeld, waardoor deze periode met recht een periode van professionalisering genoemd kan worden.

⁴ Liesbeth Tonckens, *Klant – Kwaliteit – Resultaat. Kwaliteitsmanagement Erfgoed Gelderland (2016)*, 10

Nieuwbouw Gelders Archief (afbeelding: Gelders Archief).

In de zomer van 2013 kwam er na ruim dertig jaar een einde aan Zutphen als standplaats van de stichting. In dat jaar werd het nieuwe gebouw van het Gelders Archief in Arnhem opgeleverd, waar een verdieping gereserveerd was voor Gelders Erfgoed. Deze verhuizing stond symbool voor de nieuwe weg die Gelders Erfgoed insloeg: vanuit het klooster met de dikke muren naar een modern gebouw met een wijds uitzicht. Symbool voor duidelijke en heldere communicatie naar de buitenwereld toe, maar ook voor een open blik op en samenwerking met de buitenwereld. Samenwerking gebeurde voorheen voornamelijk binnen de eigen sector. Zo werd in 2006 het Gelders Erfgoedplatform opgericht, een samenwerkingsverband tussen Gelders Erfgoed, het Gelders Archief, het Valkhof Museum, Landschapsbeheer Gelderland, Bibliotheek Arnhem en het Gelders Genootschap. De zogenaamde Contactdag werd vanaf dat moment bijvoorbeeld gezamenlijk georganiseerd.⁵ In het eerdergenoemde LCM kwamen de provinciale erfgoedinstanties samen. Wat er veranderde was dat er juist ook buiten deze kring van mensen en organisaties uit het erfgoedveld werd gezocht naar verbanden, samenwerking en kennisdeling.

Liesbeth Tonckens; “Het gaat goed! Er zit veel energie in de organisatie. We willen allemaal graag vernieuwen, ontwikkelen en samenwerken.”

De nieuwe richting en stijl van de organisatie werden in 2016 bekrachtigd door een nieuwe naam en vormgeving. Gelders Erfgoed werd toen Erfgoed Gelderland, waardoor de coöperatie (‘de leden’) en de stichting (‘het kantoor’) tegenwoordig dezelfde naam – Erfgoed Gelderland – dragen.

⁵ De Contactdag werd tot in 2013 door de bij het Gelders Erfgoedplatform betrokken instanties gezamenlijk georganiseerd. In 2013 ging de bijeenkomst niet door, waarna besloten werd dat het organiseren van een contactmoment in deze vorm niet langer zinvol was.

De situatie in 2017: Erfgoed Gelderland 60 jaar

Erfgoed Gelderland is de koepelorganisatie van Gelderse historische verenigingen, erfgoedorganisaties en musea. De coöperatie heeft inmiddels meer dan 160 leden.⁶ Naast stagiaires en vrijwilliger, lopen er op het kantoor 20 medewerkers rond (zo'n 13 FTE), die vol- of deeltijds hun uren besteden aan het ondersteunen van de leden met hun expertise op het gebied van informatie- en collectiebeheer, educatie, conservering, identiteit, communicatie, nieuwe media en archeologie. Naast de directeur en adjunct-directeur – die hun tijd verdelen tussen directeur- en adviseurschap – zijn er nog vier adviseurs in dienst, met ieder een eigen gebied van expertise, te weten: Arno Stam (Informatiebeheer), Ben Bregman (Erfgoed & Onderwijs), Ingrid Gerritsen (Preventieve Conservering) en Jette Janssen (Erfgoed & Identiteit). Het bestuur wordt gevormd door Marc Wingens en Liesbeth Tonckens; de Raad van Toezicht bestaat uit Dhr. F. van Verschuier (voorzitter), Mr. S.A.B.D. Gosselt en Dhr. D. Chargois. De organisatie draait een omzet van ongeveer 1,4 miljoen euro.

Erfgoed Gelderland werkt samen met haar leden en met andere partijen, om het Gelders erfgoed zo aantrekkelijk mogelijk te presenteren aan een breed publiek. Nauwe samenwerking bestaat met o.a. het Gelders Archief, Omroep Gelderland, de Gelderland Bibliotheek, Stichting Landschapsbeheer Gelderland; maar ook met de provincie en gemeenten. Er wordt zelfs over de grens gekeken, zo bestaat er samenwerking met instanties in Duitsland en vindt er op landelijk niveau overleg en kennisdeling plaats. Dit alles heeft geleid tot projecten en diensten die het bereik van het Gelders erfgoed vergroten en het erfgoedveld ondersteunen, zoals bijvoorbeeld MijnGelderland, Ieders Museum, de Collectiewacht en CollectieGelderland. Projecten die al jaren lopen en een groot bereik hebben. Maar er wordt ook (mee)gewerkt aan lokale projecten. Projecten die van groot belang zijn voor de leden, zoals bijvoorbeeld, Gelders Arcadië, Leven in de Liemers en lokale canons.

G. Elzinga, een van de medeorganisatoren van die eerste contactbijeenkomst op 7 september 1957, merkte op: “Het is, als ik het wel heb, voor de eerste maal, dat van bijna alle Gelderse instellingen, verenigingen, stichtingen e.d., die zich op enigerlei wijze met de oudheidkunde of de geschiedenis bezighouden, vertegenwoordigers op initiatief van één hunner in de hoofdstad van onze provincie bijeenkomen...”.⁷ Op 9 december vieren we dan ook dat het zestig jaar geleden is dat dit initiatief werd genomen, en dat het contact in al die jaren alleen maar beter is geworden

**Erfgoed
Gelderland**

Nieuwe naam en nieuwe vormgeving
(afbeelding: Erfgoed Gelderland).

⁶ Volgens de website van Erfgoed Gelderland staat de teller eind november 2017 op 161, al is het goed denkbaar dat dat aantal alweer iets hoger ligt.

⁷ ‘Contact van Gelderse Oudheidkundige Verenigingen en – Musea’, 7 september 1957, p.3.

Tijdslijn

- 1957 Contact van Gelderse Oudheidkundige Verenigingen en –Musea
- 1958 – 1959 Oprichting Sectie Oudheidkamers en Musea en bijbehorende adviescommissie
- 1961 Redactiecommissie voor het Gelders Oudheidkundig Contactbericht.
- 1963 Eerste editie Museumgids Gelderland Bewaarde
- 1965 Eerste cursus voor amateurhistorici
- 1968 Het Contact wordt een stichting (Stichting Contact van Gelderse Oudheidkundige Verenigingen en –Musea)
- 1969 Oprichting Stichting Oudheidkundig Depot (exploitatie van museumdepot, bouwfragmentendepot, textieldepot en restauratieateliers)
- 1971 Centraal museumdepot Halterstraat 20, Zutphen in gebruik genomen
- 1971 E.J. Kruijswijk Jansen directeur
- 1979 Stichting Gelders Oudheidkundig Contact (GOC)
- 1979 Jacobus Trijsburg volgt Kruijswijk Jansen op als directeur
- 1982 Het Contactbureau verhuist naar het gebouw van het museumdepot aan de Halterstraat, Zutphen.
- 1986 Verhuizing naar de Agnietenhof, Zutphen
- 1987 Provinciale steunfunctie
- 1992 Gelders Oudheidkundig Contactbericht wordt Gelders Erfgoed
- 1997 Museumgids wordt Museum Kijkwijzer
- 2003 Website Gelders Oudheidkundig Contact
- 2004 GOC wordt Stichting Gelders Erfgoed
- 2005 Collega Brord van Straalen overleden
- 2006 Oprichting Operationele Kern
- 2009-2012 Oprichtingsfase Coöperatie Erfgoed Gelderland
- 2010 Marc Wingens volgt Jacobus Trijsburg op als directeur
- 2013 Nieuw pand samen met het Gelders Archief
- 2016 Erfgoed Gelderland
- 2017 Meer dan 160 leden; 20 medewerkers; 1,4 miljoen omzet

Literatuur & bronnen:

- Gesprek met Arno Stam, 15 november 2017.
- Gesprek met Liesbeth Tonckens, 23 november 2017.
- Inleiding op het archief van het GOC, *3148 Stichting Gelders Oudheidkundig Contact en voorgangers*.
- *Jubileum EG50*, knipselmap met materialen, samengesteld ter ere van het vijftigjarig jubileum van Gelders Erfgoed in 2007. Afkomstig uit het archief van GE/EG.
- Materialen van Arno Stam, o.a. chronologisch overzicht.
- Liesbeth Tonckens, *Klant – Kwaliteit – Resultaat. Kwaliteitsmanagement Erfgoed Gelderland* (2016).
- J. Trijsburg, 'Gelders Oudheidkundig Contact op bres voor provinciaal erfgoed', *Heemschut* (november – december 1987) 41-42.